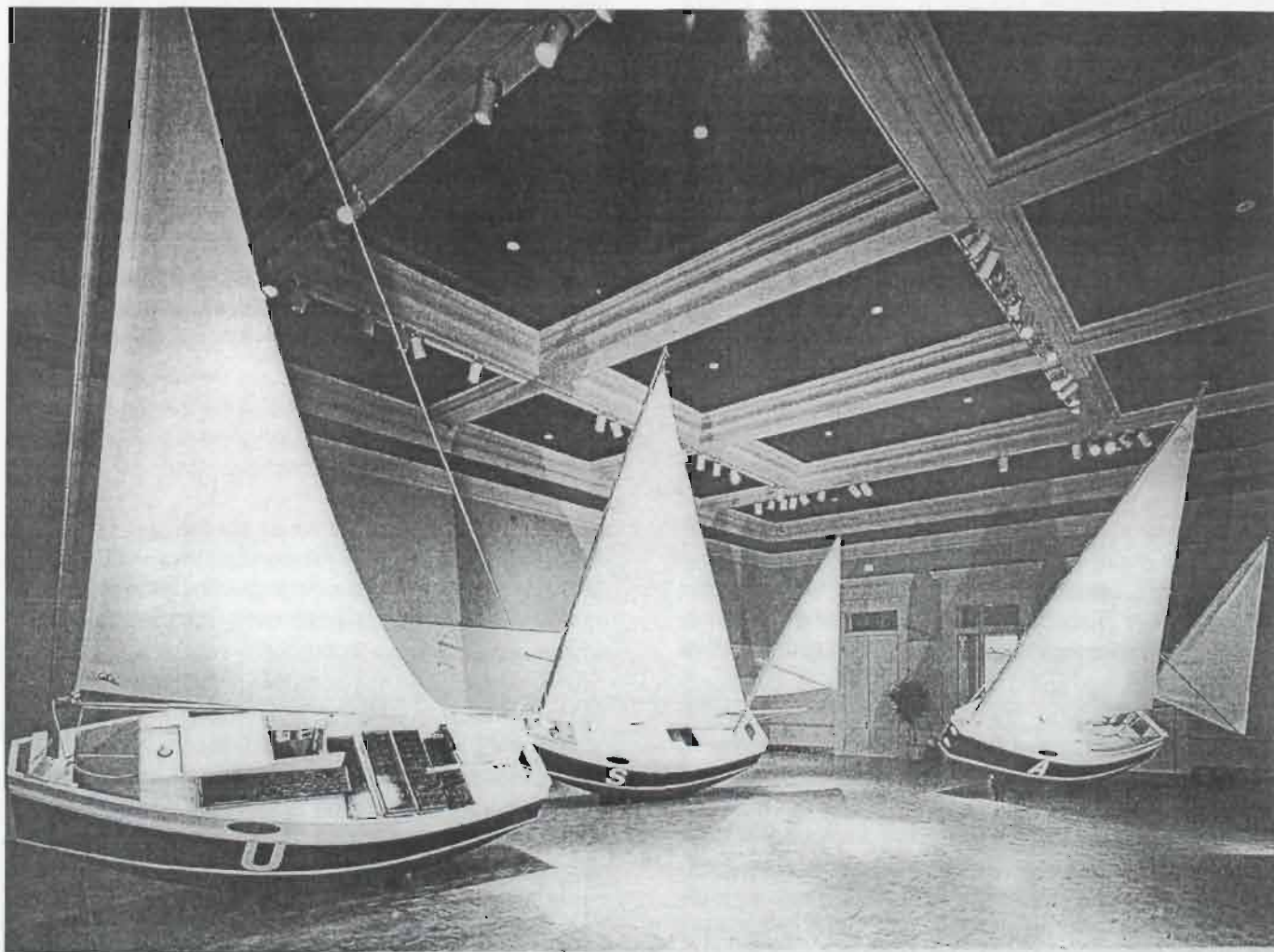

Chris Burden

La mar com element de reflexió

Per Ramon Casalé. Crític d'Art

Three Ghost ships, 1991. Tres vaixells fantasmes 200x 240 cm. Col·lecció de l'artista.

Al Centre d'Arts Sta. Mònica, podem veure l'obra de l'artista nord-americà Chris Burden (Boston 1946), amb una trentena de peces, entre instal·lacions, objectes, fotografies i vídeos; sent la comissaria Glòria Moure, actual directora del Centre Galego de Arte Contemporànea. Les obres provenen de col·leccions privades i de museus d'Europa i dels Estats Units.

És la primera vegada que exposa a Barcelona, en un lloc molt apropiat per les seves característiques físiques, que li permet utilitzar un espai ampli per col·locar les seves obres i, a més com ell mateix manifesta: «és al costat de Colom i el port. Per això

vaig pensar que era molt adient portar a Barcelona part de la meua obra naval. Els vaixells al·ludeixen al viatge, a la distància, a l'exploració...».

Burden prové del món conceptual, sent un dels màxims exponents del Body Art, o el que és el mateix: l'art de la representació, d'allò físic, d'investigar el seu propi cos. De fet, els artistes del Body-Art estan considerats com a masoquistes, ja que no els importa el dolor, ni la violència, produint-se autolesions. En general les seves accions solen ser molt radicals. Aquesta tendència va sorgir els anys seixanta amb els artistes: Vito Acconci, Gina Pane, Dennis Oppenheim, Gilbert

& George -aquesta parella d'artistes no empen la violència en les seves manifestacions conceptuals a diferència dels anteriors- i d'altres.

Burden, fins els anys 80 era un artista fidelment compromès amb el Body-Art, però dona un gir de 360 graus els seus postulats creatius, convertint-se en un artista conceptual preocupat per la pau i mostrant en les seves peces actuals la ironia de la guerra.

De totes maneres en l'exposició hi són presents una sèrie d'accions, anomenades «Relíquies», que són el testimoni de situacions que ratllen l'absurd. Gràcies a un petit objecte, la fotografia, el vídeo i a una explicació escrita, podem contemplar obres com «Shoot», on des d'una distància de cinc metres li disparen un tret al seu braç amb un rifle del calibre 22; en «Bed piece», es va estar cinc dies instal·lat dins d'un llit en una galeria d'art, en ple hivern. També s'ha aplicat dos cables d'alta tensió al seu pit («Prelude to 220 or 110») i a «D.C. Mexico» va estar onze dies navegant pel Carib amb un kaiak, sense aliments, només amb aigua.

La resta de l'exposició tracta de diferents projectes i realitzacions de temàtica nàutica i, d'objectes a mig camí entre l'escultura i les instal·lacions. De les peces exhibides, potser per la seva espectacularitat visual sobresurten: «Three Ghost Ships», que són tres vaixells a tamany natural que ocupen tota la sala principal de la primera planta. Va ser un projecte en el qual les tres embarcacions anaven sense tripulació, només amb un pilot automàtic i, tenien que fer la travessia des de Charleston -Carolina del Sud- fins a Plymouth (Anglaterra). També és molt interessant per les seves modificacions, «The sailing destroyer», en el que inten-

ta recuperar un destructor per transformar-lo en un vaixell de navegació. Juntament amb el vaixell hi ha les fotografies i dibuixos de com era abans i com seria després d'haver-se transfigurat. Potser la peça més impactant sigui «All the submarines of the United States of America», on es reproduïxen a petita escala, 625 submarins de cartró que conformen la flota americana, penjats amb dos fils cadascun del sostre i, a diferents alçades, oferint una imatge molt espectacular. Els noms dels submarins estan escrits a la paret.

Altres peces són més petites i ja entren en el terreny de l'escultura-objecte, representant-se diversos tipus de vaixells ideats en base a incorporar diferents elements de desfet o infantils, com suros de les ampolles, piles usades, soldadets de plàstic de molts tamany, fletxes o dards que simulen canons o míssils. Tot això es pot veure en «The Pinta, The Nina i The Sta. Maria», que volen homenatjar a les tres naus que van participar en el descobriment d'Amèrica. En «U 2 boat», la plataforma del vaixell és un llibre de Douglas Miller, titulat «You can't do business with Hitler» i a la popa es veu el diable.

Burden és un artista que des de la seva càtedra a la University of California de Los Angeles, ensenya als futurs artistes, una nova manera de veure el món de l'art; sense prejudicis de cap mena i, procurant sempre cercar la llibertat en allò que es vol fer i, com assenyala molt encertadament Glòria Moure, el tarannà de Burden és «insidiós respecte als convencionalismes i als poders en que es sustenten, així com el seu convenciment que la naturalesa de l'art és experimental».

Dipòsits i donacions al Museu de la Marina de Vilassar

Sres. Joaquina i Rosa Sust, donació núm. 19950328, un inventari manuscrit pertenyent a l'estació de salvament de Barcelona, un exemplar del Boletín de la Sociedad Española de Salvamento de Náufragos de l'any 1936.

Sr. Anton Homs, donació núm. 19950510. col·lecció dibuix i pintura sobre paper de Maria Ferrés i Puig (anys 30 i 40).

Sr. Feliu Novell, donació núm. 19951219, una peça arqueològica amb inscripció, un molí de pedra en dues peces.

Sr. Agustí Martín, donació núm. 19960109, un escut de la Marina Mercant en fusta i metall.

Sr. Josep F. Rojo, dipòsit núm. 19950620, un model naval Balener en drassana, autor J. F. Rojo.